

**Novi Zakon o korišćenju obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori:
Ključne novine
Montenegro's New Renewable Energy Regulation: Insights and Key
Novelties**

JPM

PARTNERS

Novi Zakon o korišćenju obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori: Ključne novine
/Montenegro's New Renewable Energy Regulation: Insights and Key Novelities

Publisher: JPM | Partners

Delta House, 8a Vladimira Popovića street

www.jpm.law

Authors: Dajana Drljević, Aleksa Janković, Associate

Design and prepress: JPM | Partners

Copyright: © JPM | Partners 2024 All rights reserved.

Disclaimer:

The sole purpose of this publication is to provide information about specific topics.

It makes no claims to completeness and does not constitute legal advice.

The information it contains is no substitute for specific legal advice.

If you have any queries regarding the issues raised or other legal topics, please get in touch with your usual contact at JPM & Partners.

Skupština Crne Gore je izglasala Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore dana 23.08.2024. godine. Zakon će stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

Ovim Zakonom je u potpunosti implementirana Direktiva 2018/2001/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora – CELEKS 32018L2001.

Zakon definiše da su obnovljivi izvori energije obnovljivi nefosilni izvori energije, kao što su energija vjetra, solarna energija (solarna termalna i solarna fotonaponska) i geotermalna energija, ambijentalna energija, energija plime, energija talasa i druga energija mora, hidroenergija, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i biogas.

The Parliament of Montenegro passed the Law on the Use of Energy from Renewable Sources, which was published in the Official Gazette of Montenegro on August 23rd, 2024. The Law will enter into force on the eighth day from the day of its publication in the Official Gazette of Montenegro.

This Law fully transposes Directive 2018/2001/EU of the European Parliament and Council dated December 11th, 2018, on the promotion of the use of energy from renewable sources - CELEKS 32018L2001.

The Law defines renewable energy sources as renewable non-fossil energy sources, such as wind energy, solar energy (solar thermal and solar photovoltaic) and geothermal energy, ambient energy, tidal energy, wave energy and other marine energy, hydropower, biomass, landfill gas, gas from wastewater treatment plants and biogas.

Zakon detaljnije uređuje pitanja planiranja udjela energije iz obnovljivih izvora i administrativne procedure; sisteme podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora; sisteme tržišnih premija; sistem fid-in tarifa za mala postrojenja i demonstracione projekte; finansiranje sistema podsticaja; kupce-proizvođače; zajednice obnovljivih izvora energije; korišćenje energije iz obnovljivih izvora u saobraćaju; upotrebu energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja; kriterijume održivosti i uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase; mjere i aktivnosti za ostvarivanje javnog interesa, i slično.

Kao novinu, Zakon prepoznaje Zajednice obnovljivih izvora energije kojima se reguliše grupisanje fizičkih i pravnih lica, a što je bazirano na otvorenom i dobrovoljnom učešću, sa ciljem promocije i korišćenja energije iz obnovljivih izvora.

The Law regulates in more detail the matter of planning the renewable sources energy share and administrative procedures; incentive systems for generating electricity from renewable sources; market premium systems; feed-in tariff system for small plants and demonstration projects; financing the incentive system; buyers-producers; Energy communities; use of renewable energy in traffic; use of renewable energy in the heating and cooling sector; criteria of sustainability and savings of greenhouse gas emissions for biofuels, bioliquids and fuels from biomass; measures and activities for the realization of public interest, and similar.

As a novelty, the Law recognizes Energy communities, which regulates the grouping of natural and legal persons into communities of renewable energy sources, which is based on open and voluntary participation with the aim of promoting and using renewable energy.

Takođe, Zakon posebno reguliše korišćenje energije iz obnovljivih izvora u saobraćaju, čime se značajno utiče na obaveze dobavljača goriva, ostvarivanje udjela energije iz obnovljivih izvora u saobraćaju, podsticanje tranzicije na korišćenje obnovljivih izvora energije u sektoru saobraćaja i uspostavljanja neophodne infrastrukture.

Interesantan je aspekt regulisanja tržišne premije kao vrste podsticaja koja se obračunava tokom obračunskog perioda i plaća kao razlika između referentne tržišne cijene i ostvarene cijene na osnovu ugovora o tržišnoj premiji, zaključenog između ovlašćene ugovorne strane i privremenog povlašćenog proizvođača - ako je u obračunskom periodu referentna tržišna cijena veća od ostvarene cijene, povlašćeni proizvođači električne energije dužni su da plate razliku između ovih cijena ovlašćenoj ugovornoj strani u skladu sa ugovorom o tržišnoj premiji. Tada se radi o negativnoj tržišnoj premiji.

Also, the Law specifically regulates the use of renewable energy in traffic, which significantly affects the obligations of fuel suppliers, achieving the renewable energy share in traffic, encouraging the clean energy transition, use of renewable energy sources in the transport sector and the establishment of the necessary infrastructure.

An interesting aspect is the regulation of the market premium as a type of incentive that is calculated during the accounting period and is paid as the difference between the reference market price and the realized price based on the contract on the market premium, concluded between the authorized contracting party and the temporary privileged producer - if in the accounting period the reference market price is higher than the realized price, privileged electricity producers are obliged to pay the difference between these prices to the authorized contracting party in accordance with the contract on market premium.

Propisuje se mogućnost da povlašćeni proizvođači ostvare pravo na naknadu za električnu energiju koju su mogli da proizvedu i stave na raspolaganje operatoru sistema, ali su bili spriječeni da isporuče takvu energiju usljed ograničenja isporuke od strane nadležnog operatora sistema. Pored toga, utvrđuje se obaveza usklađivanja ostvarene cijene na aukciji sa stopom inflacije, kao i da se iznos podsticaja u sistemu tržišne premije utvrđuje na osnovu referentne tržišne cijene na dan-unaprijed na tržištu električne energije.

Zakon definiše i pravo na fid-in tarifu koje se može steći samo u vezi sa malim postrojenjima ili demonstracionim projektima. Naime, ovlašćena ugovorna strana je dužna da električnu energiju kupljenu od povlašćenog proizvođača prodaje snabdjevaču i kupcu samosnabdjevaču tokom trajanja podsticajnog perioda.

Then it is a negative market premium. Law stipulates the possibility for privileged producers to exercise the right to compensation for electricity that they could have produced and made available to the system operator, but were prevented from delivering such energy due to delivery restrictions by the competent system operator. In addition, the obligation to adjust the realized price at the auction with the inflation rate is determined, as well as the amount of incentives in the market premium system is determined based on the reference market price on the day-ahead electricity market.

The law also defines the right to a fid-in tariff, which can only be acquired in connection with small plants or demonstration projects. Namely, the authorized contracting party is obliged to sell the electricity purchased from the privileged producer to the supplier and to the self-supplier customer during the incentive period.

Osnovni efekti usvojenog Zakona jesu stvaranje boljih uslova za investiranje u izgradnju objekata za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Zakon predstavlja unapređenje pravnog okvira za korišćenje električne energije iz obnovljivih izvora u sektoru električne energije, energije za grijanje i hlađenje i sektoru saobraćaja. Takođe, Zakon utvrđuje dalja unapređenja regulatornog okvira za proizvodnju električne energije od strane kupaca – proizvođača.

Cijeni se da će se donošenjem ovog Zakona pozitivno uticati na kupce zbog razvoja tržišta električne energije i unapređenja regulatornog okvira za proizvodnju električne energije od strane kupaca – proizvođača, kao i na investitore u pogledu unaprjeđenja mogućnosti investiranja u obnovljive izvore energije.

The main effects of the adopted Law are the creation of better conditions for investing in the construction of facilities for generating electricity from renewable sources and highly efficient cogeneration. The Law represents an improvement in the legal framework for the use of electricity generated from renewable sources in the electricity sector, as well as in the heating, cooling, and transport sectors. Furthermore, the Law establishes additional improvements to the regulatory framework for the production of electricity by buyers-producers.

It is estimated that the adoption of this Law will have a positive effect on the buyers due to the development of the electricity market and the improvement of the regulatory framework for electricity production by customers - producers, as well as on investors in terms of improving the possibility of investing in renewable energy sources.

Authors

Dajana Drljević

Associate

E: dajana.drljevic@jpm.law

Aleksa Janković

Associate

E: aleksa.jankovic@jpm.law

JPM | PARTNERS

2 Šeika Zaida Street

81000 Podgorica

Montenegro

email: T:+382 20 672534

E: office.mne@jpm.law

www.jpm.law